

การศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการมีส่วนร่วมในการจัดการขยะของอาคารชุด

กรณีศึกษา: อาคารชุด รีเจนท์ไฮม 10

ชัยกฤต นามจันทร์¹

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อำนาจ ผดุงศิลป์²

อาจารย์ทงศักดิ์ ภูมิอาจ³

บทคัดย่อ

งานวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการมีส่วนร่วมในการจัดการขยะของอาคารชุดและเพื่อเสนอรูปแบบในการบริหารจัดการขยะที่เหมาะสมสำหรับอาคารชุด รีเจนท์ไฮม 10 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย คือ ผู้พักอาศัยในอาคารชุดจำนวน 400 คน โดยเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบสอบถามเกี่ยวกับลักษณะส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถามและแบบสอบถามเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของผู้พักอาศัยในการจัดการขยะ ทำการวิเคราะห์ข้อมูลโดยการหาค่าร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (Means) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) เปรียบเทียบความแตกต่างด้วยการทดสอบเอฟ (F-test) และทดสอบสมมติฐานโดยการวิเคราะห์สหสัมพันธ์ถดถอยแบบพหุคูณ (Multiple Regression Analysis) ผลการวิเคราะห์การมีส่วนร่วมของผู้พักอาศัยในการจัดการขยะ พบว่าผู้พักอาศัยมีความเห็นว่ายขยะมูลฝอยทำลายสภาพภูมิทัศน์ที่สวยงามขาดความเป็นระเบียบ มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ($\bar{X} = 4.40$) มีการจัดหาสถานที่ตั้งถังขยะรองรับขยะอย่างเหมาะสม มีค่าเฉลี่ย ($\bar{X} = 4.20$) และการกำจัดขยะก็ยังคงเป็นเหตุรำคาญที่มักจะได้รับคำร้องเรียนจากประชาชนในชุมชนอยู่เสมอ มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด ($\bar{X} = 2.55$) จากการศึกษาพบว่า เพศ ระดับการศึกษา อาชีพปัจจุบัน ระยะเวลาที่พักอาศัย และสถานะของผู้พักอาศัยไม่มีผลต่อการมีส่วนร่วมในการจัดการขยะ ส่วนอายุมีผลต่อการมีส่วนร่วมในการจัดการขยะของอาคารชุดอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ผลทดสอบสมมติฐาน ความรู้ ความเข้าใจ และความคิดเห็นในการจัดการขยะ มีความสัมพันธ์เชิงบวกในทิศทางเดียวกันกับปัจจัยที่มีผลต่อการมีส่วนร่วมในการจัดการขยะอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ แนวทางในการดำเนินการเกี่ยวกับการจัดการขยะของกรณีศึกษา ได้แก่ การจัดให้มีการคัดแยกขยะออกเป็นประเภทต่างๆ การกำหนดจุดทิ้งขยะให้ชัดเจน การรณรงค์ให้ผู้อยู่อาศัยลดการใช้พลาสติกโดยการหันมาใช้ของที่สามารณำมารีไซเคิลได้ การรณรงค์ให้ใช้ผลิตภัณฑ์ที่มีสัญลักษณ์ช่วยรักษาสีสิ่งแวดล้อม และการจัดการขยะอินทรีย์โดยการหมักแบบไร้อากาศส่งผลให้สามารถช่วยลดปริมาณขยะที่ต้องนำไปกำจัดด้วยวิธีอื่นและยังได้ก๊าซชีวภาพมาใช้เป็นพลังงานทดแทนได้อีกด้วย

¹ นักศึกษาลัทธิสุตรวิศวกรรมศาสตรมหาบัณฑิตสาขาวิชาการจัดการทางวิศวกรรม มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต

² ที่ปรึกษาสารนิพนธ์หลัก

³ ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วม

ABSTRACT

The objectives of this research were to study the factors that influence participation in waste management of residents in Regent Home 10 condominium and propose suggestions for waste management suitable for the condominium. Samples used in the research were 400 residents in the condominium. Research tools consisted of a questionnaire regarding personal characteristics of the respondents and a questionnaire regarding residents' participation in waste management. Data were analyzed using the following statistics: percentage, means, standard deviation, F-test for data comparisons and Multiple Regression Analysis for testing hypotheses. The results of data analysis regarding residents' participation in waste management showed that the residents' opinion on that solid waste destroyed the beautiful landscape, making the place look disorganized, had the highest mean score of 4.40. The residents' opinion on the provision of proper places for garbage bins had the second highest mean score of 4.20. The residents' opinion on that garbage disposal was still a nuisance, which was always complained by people in the community, had the lowest mean score of 2.55. The results also showed that genders, educational levels, current occupations, residential periods and residents' status had no impact on the participation in waste management. On the other hand, ages had statistically significantly impact on the participation in waste management at the 0.05 significance level. The results from the hypothesis test showed that knowledge, understanding and opinions on waste management had statistically significantly positive relationship with factors influencing waste management. This was in line with the set assumption. Suggestions for dealing with waste management of the case study were as follows: waste sorting according to various categories of waste, definite location for waste dump points, campaigns for the residents to reduce the use of plastic and increase the use of recyclable materials instead, campaigns for the use of products with environmental conservation signs, and organic waste treatment using anaerobic digestion. The latest suggestion can reduce the amount of waste that needs to be disposed of with other methods and produce biogas, a fuel for renewable energy.

บทนำ

ปัญหาการทิ้งขยะมูลฝอยเป็นปัญหาเร่งด่วนที่คนในชุมชนจะต้องมีความเข้าใจและเกิดจิตสำนึกในการดูแลรักษาสภาพแวดล้อม ปรับเปลี่ยนพฤติกรรมในการผลิต การทิ้งขยะมูลฝอย โดยการร่วมมือร่วมใจกันของคนในชุมชน เพื่อสร้างความรู้สึที่ดีต่อสิ่งแวดล้อม และการทำงานร่วมกันของคนในชุมชน การมีส่วนร่วมในการจัดการขยะมูลฝอยในชุมชน ช่วยให้ชุมชนมีความสามัคคี มีพลังกลุ่มและสร้างความเข้มแข็งให้แก่ชุมชน อันจะก่อให้เกิดการทำงานในรูปขององค์กรชุมชน อันเป็นวิธีที่ช่วยให้ชุมชนสามารถควบคุมการดำเนินงานตามเป้าหมายที่ชุมชนต้องการอย่างต่อเนื่อง และเป็นวิธีทางนำไปสู่

ความสำเร็จในการพัฒนาอย่างยั่งยืนอาคารชุดรีเจนท์ไฮม 10 ซึ่งตั้งอยู่ที่ถนนแจ้งวัฒนะ เขตบางเขน กทม. มีปัญหาในการจัดการขยะ ผู้ศึกษาจึงสนใจที่จะศึกษาปัจจัยที่ผลต่อการมีส่วนร่วมในการจัดการขยะของอาคารชุด ฯ เพื่อนำข้อมูลที่ได้ไปกำหนดแนวทางในการวางแผนแก้ไขปัญหามูลฝอยในอาคารชุด รีเจนท์ไฮม 10

วัตถุประสงค์

เพื่อศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการมีส่วนร่วมในการจัดการขยะของอาคารชุดและเพื่อเสนอรูปแบบในการบริหารจัดการขยะที่เหมาะสมสำหรับอาคารชุดในกรณีศึกษา: อาคารชุด รีเจนท์ไฮม 10

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ปรีชา กุลละวณิช (2548) การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างความรู้กับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการกำจัดขยะมูลฝอย: ศึกษากรณี องค์การบริหารส่วนตำบลแสนภูดาช อำเภอบ้านโพธิ์ จังหวัดฉะเชิงเทรา ผลการศึกษาพบว่าความรู้เกี่ยวกับการกำจัดขยะมูลฝอย ในภาพรวมพบว่ากลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีความรู้อยู่ในระดับปานกลาง คิดเป็นร้อยละ 50.30 รองลงมาความรู้ในระดับสูง คิดเป็นร้อยละ 20.10 และมีความรู้ในระดับต่ำ คิดเป็นร้อยละ 29.60 สำหรับข้อมูล ระดับการมีส่วนร่วมในการกำจัดขยะมูลฝอยของประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลแสนภูดาช อำเภอบ้านโพธิ์จังหวัดฉะเชิงเทรา มีส่วนร่วมอยู่ในระดับค่อนข้างน้อยและเมื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างความรู้กับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการกำจัดขยะมูลฝอยในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลแสนภูดาช อำเภอบ้านโพธิ์จังหวัดฉะเชิงเทรา พบว่ามีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (r) = .451 เป็นความสัมพันธ์เชิงบวก และขนาดของความสัมพันธ์ อยู่ในระดับปานกลาง

ประชา คงศรีเจริญ (2548) ได้ศึกษาการจัดการมูลฝอยในครัวเรือนในเขตเทศบาล ตำบลแม่สาย อำเภอมะแมสาย จังหวัดเชียงราย ผลการศึกษาพบว่า ด้านการจัดการขยะมูลฝอยในครัวเรือน กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เห็นว่าการจัดการขยะมูลฝอยที่ดี มีการรวบรวมขยะมูลฝอยและการกำจัดขยะมูลฝอยอยู่ในระดับที่ดี ส่วนการจำแนกขยะมูลฝอยและการนำขยะมูลฝอยกลับมาใช้ประโยชน์อยู่ในระดับพอใช้ และกลุ่มตัวอย่างมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการจัดการขยะมูลฝอยในครัวเรือนสูง มีความตระหนักต่อปัญหาขยะมูลฝอย ส่วนปัจจัยที่ไม่มีความสัมพันธ์กับการจัดการขยะมูลฝอยในครัวเรือน ได้แก่ เพศ ระดับการศึกษา อาชีพ และรายได้

ปรีชญา ผิวผาง (2549) ได้ศึกษาความรู้เกี่ยวกับการกำจัดขยะมูลฝอยรวมของประชาชนที่อยู่ในเขตก่อสร้าง ศูนย์กำจัดขยะมูลฝอยแบบผสมผสาน จังหวัดขอนแก่น ผลการศึกษาพบว่า ความรู้เกี่ยวกับการกำจัดขยะมูลฝอยรวมของประชาชนที่อยู่ในเขตก่อสร้างศูนย์ กำจัดขยะมูลฝอยแบบผสมผสาน จังหวัดขอนแก่น อยู่ในระดับปานกลาง และการเปรียบเทียบความรู้เกี่ยวกับการกำจัดขยะมูลฝอยแบบผสมผสาน จังหวัดขอนแก่น พบว่า อาชีพ ระดับการศึกษาและประสบการณ์ในการศึกษาต่องานการกำจัด

ชยะมูลฝอยต่างกัน มีความรู้เกี่ยวกับการกำจัดขยะมูลฝอยรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ฉัตรชัย นวลเพ็ญ (2549) ได้ศึกษาการมีส่วนร่วมของประชาชนในการคัดแยกขยะในเขตเทศบาลเมืองร้อยเอ็ด จากการศึกษาพบว่าการมีส่วนร่วมของประชาชนในการคัดแยกขยะในเขตเทศบาลเมืองร้อยเอ็ดในภาพรวม พบว่า ไม่มีความแตกต่างกันที่ระดับ 0.05 ในปัจจัยเพศอายุและการศึกษาของประชาชนที่ต่างกันจะมีส่วนร่วมของประชาชนในการคัดแยกขยะในเขตเทศบาลเมืองร้อยเอ็ดแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ระดับ ด้านการปฏิบัติด้านผลประโยชน์อยู่ในระดับปานกลาง ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการมีส่วนร่วมในการจัดการขยะมูลฝอย ได้แก่ เพศ ระยะเวลาที่พักอาศัยอยู่ในชุมชน ริมคลองพระโขนง การรู้จักธนาคารขยะชุมชนและความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับการศึกษา อาชีพ รายได้ ความรู้ในเรื่องการจัดการขยะมูลฝอย

พิภพร แสงสินธุศร (2550)การศึกษาพฤติกรรมการจัดการขยะมูลฝอยของประชาชนในเขตเทศบาลนครภูเก็ต จังหวัดภูเก็ต มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาระดับพฤติกรรมการจัดการขยะมูลฝอยของประชาชนในเขตเทศบาลนครภูเก็ต และเพื่อเปรียบเทียบความแตกต่างของพฤติกรรมการจัดการขยะมูลฝอยของประชาชนในเขตเทศบาลนครภูเก็ตจังหวัดภูเก็ต ผลการศึกษาพบว่า พฤติกรรมการจัดการขยะมูลฝอยของประชาชนในเขตเทศบาลนครภูเก็ต โดยรวมมีพฤติกรรมการจัดการขยะมูลฝอยอยู่ในระดับสูง เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านที่มีพฤติกรรมการจัดการขยะมูลฝอย มากที่สุดคือ ด้านการนำกลับมาใช้ใหม่รองลงมาคือ ด้านการลดการเกิดขยะมูลฝอย และด้านการคัดแยกขยะมูลฝอย โดยในด้านการนำกลับมาใช้ใหม่ ประชาชนเลือกขยะประเภทกล่องกระดาษ หรือหนังสือพิมพ์เก็บไว้ขาย หรือนำกลับมาใช้ได้อีก ในด้านการลดการเกิดขยะมูลฝอย ประชาชนเลือกใช้ถุงพลาสติกใส่สิ่งของใบใหญ่เพียงใบเดียวมากกว่า ใบเล็กหลาย ๆ ใบ และในด้านการคัดแยกขยะมูลฝอย ประชาชนมีพฤติกรรมการทิ้งขยะเปียกจะต้องมีถังขยะรองรับเสมอผลเปรียบเทียบความแตกต่างของพฤติกรรมการจัดขยะมูลฝอยของประชาชนในเขตเทศบาลนครภูเก็ต จังหวัดภูเก็ต พบว่า เพศ ระดับการศึกษา และการได้รับข้อมูลข่าวสาร ต่างกันมีพฤติกรรมการจัดการขยะมูลฝอย แตกต่างกัน ส่วนอายุอาชีพ ระยะเวลาที่อยู่อาศัยในชุมชน รายได้ในครอบครัวต่อเดือนจำนวนสมาชิกในครอบครัว และลักษณะที่อยู่อาศัยต่างกัน มีพฤติกรรมการจัดการขยะมูลฝอยของประชาชนในเขตเทศบาลนครภูเก็ต ไม่แตกต่างกัน ที่ระดับนัยสำคัญ 0.05

กานแก้ว ปัญญาไทย (2554) ได้ศึกษาการมีส่วนร่วมของชุมชนในการจัดการขยะมูลฝอยในพื้นที่เขตเทศบาลตำบลเกาะคา จังหวัดลำปาง ผลการศึกษาพบว่า ชุมชนมีความรู้ความเข้าใจและมีจิตสำนึกเกี่ยวกับการจัดการขยะในระดับสูง ชุมชนสามารถคัดแยกขยะ การนำขยะไปใช้ประโยชน์อยู่ในระดับสูง พฤติกรรมการกำจัดขยะภายในครัวเรือนของชุมชน พบว่า มีการคัดแยกขยะ มีการทำซ้ำสมาชิกในครอบครัวคัดแยกขยะก่อนทิ้ง ขยะเปียกจะบรรจุทิ้งลงถังเทศบาล ขยะแห้งบางส่วนนำไปกำจัดโดยการเผา ขยะรีไซเคิลเก็บรวบรวมไว้เพื่อขาย บางส่วนนำกลับมาใช้ใหม่ พฤติกรรมการกำจัดขยะภายในครัวเรือนอย่างถูกต้องอยู่ในระดับสูง และความรู้ความเข้าใจของชุมชนเกี่ยวกับปัญหาขยะกับการมีส่วนร่วมในการจัดการขยะในด้านต่าง ๆ มีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ จิตสำนึกของชุมชน

เกี่ยวกับการจัดการปัญหาขยะอยู่ในระดับปานกลาง นอกจากนี้ การศึกษายังพบว่า เหตุผลสำคัญที่ชุมชนเข้าร่วมกิจกรรมการจัดการขยะกับทางเทศบาล เพื่อเป็นการทำให้ชุมชนสะอาดน่าอยู่ มีทัศนียภาพที่สวยงาม เป็นการลดปัญหาสิ่งแวดล้อม และเป็นการเพิ่มรายได้ให้แก่ครอบครัว

วีรวรรณ บุญชู (2553) ได้ศึกษาการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดการขยะในเทศบาลเหมืองง่า อำเภอเมือง จังหวัดลำพูน จากการศึกษาพบว่า บทบาทการมีส่วนร่วมของประชาชน ที่เข้าร่วมกับเทศบาลต่อการจัดการขยะในชุมชนอยู่ในระดับปานกลาง และบทบาทการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดการขยะโดยชุมชนหรือครัวเรือนอยู่ในระดับปานกลาง

วิธีการวิจัย

ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นผู้พักอาศัยในอาคารชุด รีเจนท์โฮม 10 ซึ่งมีผู้พักอาศัยทั้งหมด 400 คน

ลักษณะของเครื่องมือ

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้เป็นแบบสอบถาม โดยแบ่งเป็น 3 ส่วน ดังนี้

ส่วนที่ 1 แบบสอบถามเกี่ยวกับลักษณะส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถามเป็นคำถามแบบเลือกตอบได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพปัจจุบัน ระยะเวลาที่พักอาศัย และสถานะของผู้ที่พักอาศัย

ส่วนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของผู้พักอาศัยในการจัดการขยะของอาคารชุด รีเจนท์โฮม 10 มีจำนวน 25 ข้อ

ส่วนที่ 3 แบบสอบถามแบบปลายเปิด เพื่อให้ผู้พักอาศัยได้แสดงความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

การเก็บรวบรวมข้อมูล

1. ยื่นหนังสือขอความร่วมมือในการตอบแบบสอบถามเพื่อประกอบการทำสารนิพนธ์กับ คุณพรดา กิรติสุนทร ประธานกรรมการ นิติบุคคลอาคารชุด รีเจนท์โฮม 10

2. ผู้วิจัยแจกแบบสอบถาม จำนวน 400 ฉบับ ด้วยตนเองและได้รับคืนจำนวน 400 ฉบับ โดยคิดเป็นค่าความเชื่อมั่นได้เท่ากับ 1.00

3. นำแบบสอบถามที่ได้รับคืนมา นำมาตรวจสอบเพื่อวิเคราะห์ข้อมูล

การนำเสนอข้อมูล

ข้อมูลส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถามและข้อมูลเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของผู้พักอาศัยในการจัดการขยะ นำเสนอในรูปแบบตาราง และอธิบายผลการศึกษาได้ตาราง เพื่อสะดวกในการอ่านข้อมูลให้เข้าใจได้ง่าย และเพื่อประโยชน์ในการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. ควรเพิ่มการตรวจสอบความถูกต้องสมบูรณ์ของแบบสอบถามทุกฉบับก่อนนำไปวิเคราะห์ข้อมูล

2. การศึกษาครั้งนี้วิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติด้วยโปรแกรมสำเร็จรูป SPSS ได้นำข้อมูลมาจากแบบสอบถามที่เก็บรวบรวมได้มาเปลี่ยนเป็นเลขรหัสตัวเลข (Code) แล้วบันทึกลงโปรแกรม เพื่อดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูล

3. การค้นหาข้อมูลส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถามจากตอนที่ 1 ที่มีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check-List) ใช้วิธีหาค่าความถี่ (Frequency) แล้วสรุปมาเป็นร้อยละ (Percentage)

4. การวิเคราะห์ระดับปฏิบัติ จำแนกตามเพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ ระยะเวลาที่พักอาศัย ที่มีลักษณะเป็นมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) โดยการหาค่าเฉลี่ย (Mean: $\bar{X}$) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation: S.D.) แล้วนำข้อมูลมาแปลค่าตามเกณฑ์คะแนนกำหนดระดับปฏิบัติ

5. การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ของปัจจัยที่มีผลต่อการมีส่วนร่วมในการจัดการขยะ ของอาคารชุด รีเจนท์โฮม 10 โดยวิธีการสหสัมพันธ์ถดถอยแบบพหุคูณ (Multiple Regression Analysis)

ผลการวิจัย

การศึกษาลักษณะส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถามเพศหญิง จำนวน 220 คน เพศชาย จำนวน 180 คน อายุระหว่าง 41-50 ปี จำนวน 130 อายุระหว่าง 18-30 ปี จำนวน 120 อายุระหว่าง 21-40 ปี จำนวน 100 คน อายุ 51 ปีขึ้นไป จำนวน 50 คน การศึกษาระดับปริญญาตรี จำนวน 150 คน การศึกษาสูงกว่าปริญญาตรี จำนวน 100 คน การศึกษาระดับอนุปริญญา (ปวส.) จำนวน 70 คน การศึกษาระดับมัธยมศึกษาปีที่ 6 และประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) มีจำนวน 40 คน อาชีพข้าราชการ จำนวน 120 คน นักศึกษา พนักงานรัฐวิสาหกิจ พนักงานบริษัทเอกชน มีจำนวน 80 คน และมีอาชีพธุรกิจส่วนตัว มีจำนวน 40 คน

ระยะเวลาที่พักอาศัยมากกว่า 5 ปี มีจำนวน 280 คน 1-3 ปี มีจำนวน 70 คน 3-5 ปี มีจำนวน 40 คน สถานะของผู้พักอาศัย เป็นเจ้าของ มีจำนวน 320 คน ส่วนเป็นผู้เช่า มีจำนวน 80 คน

ผลการศึกษามีส่วนร่วมของผู้พักอาศัยในการจัดการขยะของอาคารชุดการมีส่วนร่วมของผู้พักอาศัยในการจัดการขยะของอาคารชุด กรณีศึกษา: อาคารชุด รีเจนท์โฮม 10 อยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า ผู้เช่าพักอาศัยมีความเห็นว่าขยะมูลฝอยทำลายสภาพภูมิทัศน์ที่สวยงามขาดความเป็นระเบียบ มีค่าเฉลี่ยสูงสุดรองลงมา คือ มีการจัดหาสถานที่ตั้งถังขยะรองรับขยะอย่างเหมาะสม ส่วนการกำจัดขยะก็ยังคงเป็นเหตุรำคาญที่มักจะได้รับเสียงร้องเรียนจากประชาชนในชุมชนอยู่เสมอ มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด

ผลการศึกษาแนวทางในการดำเนินการเกี่ยวกับการจัดการขยะของอาคารชุด ข้อมูลที่ผู้พักอาศัยในอาคารชุด รีเจนท์โฮม 10 ต้องการให้อาคารชุดดำเนินการเกี่ยวกับการจัดการขยะ จำแนกได้ดังนี้

1. ผู้พักอาศัยในอาคารชุดต้องการให้มีการตัดแยกขยะออกเป็นประเภทต่าง ๆ และกำหนดจุดทิ้งขยะให้ชัดเจน ผู้วิจัยได้นำเสนอรูปแบบการตัดแยกขยะ

2. ผู้พักอาศัยในอาคารชุดต้องการให้ผู้บริหารอาคารชุด รณรงค์ให้ผู้อยู่อาศัยในอาคารชุด รีเจนท์โฮม 10 ลดการใช้พลาสติกโดยการหันมาใช้ของที่สามารณำมารีไซเคิลได้ จัดให้มีการประชาสัมพันธ์ให้ผู้พักอาศัยไปตลาดสดแทนซูเปอร์มาร์เก็ต ซึ่งผู้วิจัยเห็นควรให้มีการฝึกอบรมให้ความรู้แก่ผู้พักอาศัยในอาคารชุด รีเจนท์โฮม 10 จึงนำเสนอโครงการฝึกอบรมให้ความรู้แก่ผู้พักอาศัยในอาคารชุดให้มีความรู้เกี่ยวกับการจัดการขยะ

3. การจัดการขยะที่เกิดขึ้นในอาคารชุด รีเจนท์โฮม 10 ประเภทเศษอาหาร พืช ผัก ผลไม้ เมื่อคัดแยกแล้วนำมารวมกับแบบไร้อากาศ และนำมาผลิตแก๊สชีวภาพ ผู้วิจัยได้นำเสนอรูปแบบการทำก๊าซชีวภาพจากขยะอินทรีย์

สรุปผลและข้อเสนอแนะ

1. ผู้เข้าพักอาศัยอาคารชุด รีเจนท์โฮม 10 กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง อายุระหว่าง 41-50 ปี การศึกษาระดับปริญญาตรี ปัจจุบันมีอาชีพข้าราชการ มีระยะเวลาที่พักอาศัยมากกว่า 5 ปี สถานะของผู้พักอาศัยเป็นเจ้าของ

2. การมีส่วนร่วมของผู้พักอาศัยในการจัดการขยะของอาคารชุด กรณีศึกษา : อาคารชุด รีเจนท์โฮม 10 อยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า ผู้เข้าพักอาศัยมีความเห็นว่าขยะมูลฝอยทำลายสภาพภูมิทัศน์ที่สวยงามขาดความเป็นระเบียบ มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมา คือ มีการจัดหาสถานที่ตั้งถังขยะรองรับขยะอย่างเหมาะสม ส่วนการกำจัดขยะก็ยังคงเป็นเหตุรำคาญที่มักจะได้รับบาร้องเรียนจากประชาชนในชุมชนในชุมชนอยู่เสมอ มีค่าเฉลี่ยต่ำที่สุด

3. ผลการเปรียบเทียบปัจจัยที่มีผลต่อการมีส่วนร่วมในการจัดการขยะของอาคารชุด พบว่า เพศ ระดับการศึกษา อาชีพปัจจุบัน ระยะเวลาที่พักอาศัย และสถานะของผู้พักอาศัยไม่มีผลต่อการมีส่วนร่วมในการจัดการขยะ ส่วนอายุมีผลต่อการมีส่วนร่วมในการจัดการขยะของอาคารชุด อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

5. ผลทดสอบสมมติฐาน ความรู้ ความเข้าใจ และความคิดเห็นในการจัดการขยะ มีความสัมพันธ์เชิงบวกในทิศทางเดียวกันกับปัจจัยที่มีผลต่อการมีส่วนร่วมในการจัดการขยะ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ซึ่งไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้

6. ผลการศึกษาแนวทางในการดำเนินการเกี่ยวกับการจัดการขยะของอาคารชุด กรณีศึกษา : อาคารชุด รีเจนท์โฮม 10 พบว่าผู้พักอาศัยในอาคารชุด รีเจนท์โฮม 10 ต้องการให้ จัดให้มีการตัดแยกขยะออกเป็นประเภทต่าง ๆ และกำหนดจุดทิ้งขยะให้ชัดเจน นำขยะไปรีไซเคิล รณรงค์ให้ผู้อยู่อาศัย ลดการใช้พลาสติกโดยการหันมาใช้ของที่สามารณำมารีไซเคิล รณรงค์ให้ใช้ผลิตภัณฑ์ที่มีสัญลักษณ์ช่วยรักษาลิ่งแวดล้อม เช่น ป้ายฉลากเขียวประหยัดไฟเบอร์ 5 มาตรฐาน ไปตลาดสดแทนซูเปอร์มาร์เก็ต การจัดการขยะที่เกิดขึ้นในอาคาร โดยเฉพาะพวกเศษอาหาร พืช ผัก ผลไม้ หากเราคัดแยกและนำขยะ

อินทรีย์เหล่านั้นมาจัดการโดยการหมักแบบไร้อากาศ จะสามารถผลิตก๊าซชีวภาพนำไปใช้ประโยชน์ได้ ส่งผลให้สามารถช่วยลดปริมาณขยะที่ต้องนำไปกำจัดด้วยวิธีอื่น และยังได้พลังงานจากก๊าซชีวภาพมาใช้เป็นพลังงานทดแทนได้อีกด้วย

ข้อเสนอแนะงานวิจัย

1. ผู้บริหารอาคารชุดจะต้องหาวิธีการกำจัดขยะที่ไม่ก่อให้เกิดความรำคาญแก่ประชาชนบริเวณใกล้เคียงเพื่อลดปัญหาการร้องเรียนจากชุมชน
2. อาคารชุด รีเจนท์ไฮม 10 ตั้งอยู่ในบริเวณที่มีถนนหรือตรอก ซอยที่แคบมากทำให้มีปริมาณขยะมูลฝอยหลงเหลือจากการจัดเก็บของกรุงเทพมหานคร ผู้บริหารอาคารชุดควรจัดให้มีรถขยะขนาดเล็ก เช่น รถพ่วงข้าง หรือรถซาเล้ง เพื่อนำส่งขยะออกสู่ถนนที่พนักงานของกรุงเทพมหานคร สามารถจัดเก็บได้
3. รณรงค์ให้ผู้พักอาศัยในอาคารชุด รีเจนท์ไฮม 10 ช่วยกันรักษาความสะอาดบริเวณรอบอาคารซึ่งเป็นสถานที่ที่ไม่มีผู้รับผิดชอบดูแลรักษาหรือผู้บริหารอาจจ้างเหมาบริษัททำความสะอาดดูแลก็ได้
4. การจัดการขยะให้มีประสิทธิภาพ จำเป็นต้องปลูกจิตสำนึกให้ผู้พักอาศัยใช้วัสดุที่ย่อยสลายง่าย และรณรงค์ให้ใช้ถุงผ้า หรือถุงกระดาษแทนถุงพลาสติก เพราะจะทำให้ปริมาณขยะลดลง ค่าใช้จ่ายในการจัดการขยะก็จะลดลงไปด้วย

บรรณานุกรม

- กรมควบคุมมลพิษ (2540).คู่มือการจัดการขยะมูลฝอยและเทคโนโลยีการแปรรูปขยะมูลฝอย ให้เป็น พลังงานสำหรับท้องถิ่น. กรุงเทพฯ: กรมควบคุมมลพิษ.
- กรมควบคุมมลพิษ.(2552).สถานการณ์มลพิษของประเทศไทยในรอบทศวรรษ. กรุงเทพฯ: กรมควบคุมมลพิษ.
- กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น.(2550). คู่มือการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น (แผนยุทธศาสตร์การ พัฒนาแผนพัฒนาสามปีและแผนดำเนินงาน).กรุงเทพฯ: กรมส่งเสริม การปกครองท้องถิ่น.
- กาบแก้ว ปัญญาไทย.(2554). การมีส่วนร่วมของชุมชนในการจัดการขยะมูลฝอยในพื้นที่เขตเทศบาล ตำบลเกาะคา จังหวัดลำปาง. วิทยานิพนธ์รัฐศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- ฉัตรชัย นวลเพ็ญ.(2549). การมีส่วนร่วมของประชาชนในการคัดแยกขยะมูลฝอยในเขตเทศบาล เมืองร้อยเอ็ด จังหวัดร้อยเอ็ด.มหาวิทยาลัยมงกุฎราชวิทยาลัย วิทยาเขตอีสาน.
- ชูดา จิตพิทักษ์.(2526). พฤติกรรมศาสตร์เบื้องต้น. (ครั้งที่พิมพ์ 2).กรุงเทพฯ: สารมวลชน.เทศบาล เมืองทุ่งสง.(2553). ผลกระทบต่อสภาพแวดล้อมและสุขภาพของมนุษย์. (ออนไลน์).
- แหล่งที่มา : [http //www.tungsong.com/Environment/Garbage_n/garbage_03.html](http://www.tungsong.com/Environment/Garbage_n/garbage_03.html). 15 มกราคม 2553.
- บุญชม ศรีสะอาด.(2536). การวิจัยเบื้องต้น. พิมพ์ครั้งที่ 7. กรุงเทพฯ : สุวีริยาสาส์น.

- ปรเมษฐ ห่วงมิตร.(2550). พฤติกรรมการจัดการขยะมูลฝอยของประชาชนในเขตลาดพร้าว กรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์ปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการ บริหารทั่วไป มหาวิทยาลัยบูรพา.
- ปรัชญา ผิวผาง.(2549). ความรู้เกี่ยวกับกำจัดการขยะมูลฝอยรวมของประชาชนที่อยู่ในเขตก่อสร้าง ศูนย์การกำจัดการขยะมูลฝอยแบบผสมผสาน จังหวัดขอนแก่น.วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหา บัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม.
- ประชา คงศรีเจริญ.(2548). การจัดการขยะมูลฝอยในครัวเรือนในเขตเทศบาลตำบลแม่สาย อำเภอ แม่สาย จังหวัดเชียงราย.วิทยานิพนธ์รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต.มหาวิทยาลัยแม่ฟ้า หลวง.
- ประภาเพ็ญ สุวรรณ.(2526). การวัดการเปลี่ยนแปลงและพฤติกรรมอนามัย.พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ: ไทยวัฒนาพานิช.
- ปรีชา กุลละวณิชย์.(2548). ความสัมพันธ์ระหว่างความรู้กับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการกำจัดการ ขยะมูลฝอย. รายงานการวิจัยในวิชาการศึกษาด้วยตนเอง หลักสูตรวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยรังสิต.
- ราชบัณฑิตยสถาน. (2525). พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน พ.ศ. 2525.กรุงเทพฯ: อักษรเจริญ ทัศน์.
- พรณี ช.เจนจิต.(2528). จิตวิทยาการเรียนการสอน. กรุงเทพฯ ฯ : บริษัท เมธีปัส จำกัด
- พิชิต ฤทธิ์จัญญ.(2544). หลักการวัดและประเมินผลการศึกษา. กรุงเทพฯ ฯ : คณะครุศาสตร์ สถาบันราช ภัฏพระนคร.
- พิภัทร แสงสินธุศร.(2550). การศึกษาเรื่องพฤติกรรมการจัดการขยะมูลฝอยของประชาชนในเขต เทศบาลนครภูเก็ต จังหวัดภูเก็ต. ปัญหาพิเศษรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการ บริหารทั่วไป, วิทยาลัยการบริหารรัฐกิจ มหาวิทยาลัยบูรพา.
- วรรณทิพา รอดแรงคำ.(2532). งานวิจัยทางวิทยาศาสตร์ในช่วง 14 ปีที่ผ่านมา (2519-2532). วารสารศึกษาศาสตร์ปริทรรศน์. (ฉบับพิเศษ พฤศจิกายน 2532),104.
- วิไลวรรณ นาห้วนิล.(2547). การจัดการขยะมูลฝอยโดยชุมชน:กรณีศึกษาเทศบาลตำบลโนนทอง อำเภอหนองเรือ จังหวัดขอนแก่น.รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการปกครอง ท้องถิ่น วิทยาลัยการปกครองท้องถิ่น มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- วีรวรรณ บุญชู. 2553). การมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดการขยะในเขตเทศบาลตำบลเหมืองง่า อำเภอเมือง จังหวัดลำพูน. รัฐศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการเมืองการปกครอง มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.
- สมไทย วงษ์เจริญ.(2551). การคัดแยกขยะเพื่อรีไซเคิลเชิงธุรกิจ. พิมพ์ครั้งที่ 444. นครสวรรค์ : โรง พิมพ์นิวเสรินทร์.

สำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ.(2552). ธรรมนูญว่าด้วยระบบสุขภาพแห่งชาติ พ.ศ.
2550. นนทบุรี: บริษัทวิจิจำกัด.

สำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม. (2548). นโยบายและแผนการส่งเสริม
และรักษาคุณภาพ สิ่งแวดล้อมแห่งชาติ พ.ศ.2548 – 2559,กรุงเทพฯ.